

1. Innledning

RingsakerOperaen (RO) hadde sin første forestilling i 1979, *Elskovsdrikken* av Donizetti. Fra 1979 har RO utviklet seg fra en forening drevet på dugnad med en oppsetning ca. hvert andre år, til nå å være en stiftelse med helårsdrift med fire ansatte fordelt på 2,6 årsverk. Det hele hviler fortsatt på en uerstattelig frivillig innsats. Sammen med innleide profesjonelle gir vi publikum et variert tilbud året rundt, der tre faste poster er sentrale:

- 1) helaftens oppsetning med 9 forestillinger i november. I 2022 *La Bohème*.
- 2) vårprosjekt for Ringsaker Operakor. I 2022 fikk vi på 3dje forsøk gjennomført Rossinis *Petite Messe Solennelle*.
- 3) Forestilling med Ringsaker Operaskole (ROS) på vårparten. I 2022 uroppførte vi en ny versjon av *Alice i Eventyrland* tilpasset ROS: *Jeg kan være Alice*.

Som følge av stor belastning gjennom pandemien (økonomisk og andre ressurser) samt stort fokus på å få gjennomslag for oppgradert verksted/lager, var aktivitetsnivået i 2022 fortsatt lavere enn før pandemien. Men vi er svært fornøyde med alt vi oppnådde på tross av dette. Det er ekstra stas at 43 år etter første forestilling spilles vår produksjon for fulle hus i et helprofesjonelt kulturhus i Sverige: SPIRA, Smålands Musik & Teater i Jönköping. *La Bohème* ble 33dje gang RO presenterer en hovedforestilling for sitt publikum.

Dirigent Marit Strindlund tok initiativ til oppsetning på SPIRA

2. Organisering og administrasjon

Stiftelsen RingsakerOperaen har base i Ringsaker kommune. Stifterne er: Ringsaker Operakor (ROK), RingsakerOperaen produksjon (ROP), RingsakerOperaens venner (ROV) og Hedmarken Symfoniorkester (HSO). Stiftelsen har som hovedformål å arrangere opera- og operetteoppsetninger med høyt kunstnerisk nivå, basert på et samarbeid mellom profesjonelle og frivillige. Virksomheten har i ca. 20 år hatt produksjonslokaler i Nederkvern Brænderi. Økte offentlige midler fra 2023 gjør at vi endelig kan realisere drømmen om å flytte inn i nye lokaler! Administrasjonens kontor vil også flyttes dit fra turistkontoret i Brumunddal sentrum. Kontorplass i Teatersalen som vi bruker under hovedproduksjonen er også sagt opp, men vi har godt samarbeid med kommunen og regner med å finne en praktisk løsning i prosjektperiodene. Organisasjonen omfatter også Ringsaker Operaskole (ROS), med egen produsent og instruktører.

Etter årsmøtet 20. april 2022 konstituerte styret seg slik:

Leder: Terje Gloppen (årsmøtevalgt, ny), nestleder: Kjell Michaelsen (ROV), Siri Lindstad (årsmøtevalgt), Halvard Opem (HSO), Torild Hageberg (ROP), Turid Narten Larsstuen (ROK).

Varamedlemmer: Magnhild Korsvik (HSO), Bjørg T. Holmen (ROV), Ragnhild Jahr (ROP), Helle Solberg (ROK, ny), Philipp Stengele (årsmøtevalgt) og Signe Otervik (årsmøtevalgt, ny).

Styret har i året hatt 9 styremøter (inklusive et styreseminar sammen med gruppeledere) og behandlet 42 saker samt en stor mengde orienteringssaker. I tillegg kommer evalueringsmøte med gruppeledere 24. november. Noen saker er også vedtatt per epost, her nevnes spesielt sak 38/22 *Beslutte inngåelse av leiekontrakt Parketten*.

Valgkomite: Harald Hellum, Annika E. E. Å. Grundt og Guro Kirkerud (ny). Komiteen har valgt å konstituere seg når de starter arbeidet januar 2023.

- Kari E. Bekken er operasjef i åremålsstilling som går ut 1/8-24, med en opsjon på 4 nye år. Dette er 2. periode, første periode var 2014-2018. Heidi Olsen er kontorleder opprinnelig i 100%. Hun skulle ifølge planen trappe videre ned fra 40% og slutte i RO innen 1.1.23. Ny kontorleder ble ansatt i august, med overlapp med Heidi etter behov ut året. Ved endt prøveperiode kom vi i felleskap fram til at ny kontorleder sluttet. Heidi fortsetter i 2023 og får ansvar for flytteprosjektet. Endring i administrasjonen er satt på vent. Stillingen som leder på systua ble opprettet i 2020 og innehas av Sølvi Høibakken. Stillingen er nå 40%, omfanget og innholdet er fortsatt under utprøving og diskusjon. Under oppkjøringen til hovedforestillingen kom vi i en akutt situasjon der vi måtte leie inn ekstra hjelp. Produksjonskoordinator Plamena Dicheva kombinerer sin 60% stilling med frilans oppdrag. Denne løsningen er en svært fruktbar løsning for alle parter. I 2022 ble leder av systua formelt lagt inn under produksjonskoordinatoren, slik at denne stillingen har myndighet/oversikt over hele produksjonsapparatet (ROP).
- OperaSkolen (ROS): Nina Marie Lilleengen og Tone Østli er tilbake som hhv produsent/teaterinstruktør og korleder. De tok over etter at Linn Terese Bern og Anna Gunnarsson avsluttet Alice på våren.
- Liv Astrid Dahl er kormester og Magnhild Korsvik sangpedagog for operakoret (ROK). Vi har også hatt innom andre pedagoger i perioden.
- Dorina Komani er repetitør for både ROS og ROK.
- Torodd Wigum har takket ja til å fortsette en ny periode som kunstnerisk rådgiver.
- Harald Hellum (som også er i valgkomiteen) jobber med manus til 50årsboka (2029) og i den anledning går han gjennom alle arkiv. Han sørger også for at personer på bilder som skal skannes, blir i identifisert. Et svært viktig historisk arbeid.
- Likestillingen er ivaretatt i operaens valgte organer.
- Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, men formålskapitalen nærmer seg en kritisk grense. Årsregnskapet for 2022 er utarbeidet i henhold til dette.
- Styret har valgt å ikke tegne styreforsikring.
- Statsautorisert revisor Tom Erik Lehne fra BDO har revidert regnskapet.
- Styret anser arbeidsmiljøet som tilfredsstillende. Vi har hatt en kneskade på ansatt pga fall på isete parkeringsplass, utover dette er det ikke rapportert om alvorlige HMS-hendelser. Vi ser fram til å ytterligere forbedre HMS når vi flytter inn i nye lokaler. Dessverre ser det ut for at det er «sensnader» fra pandemien, både internt i RO og for kulturbransjen generelt. Noe forfall, noen er mer forsiktig og det krever ekstra innsats for å sikre frammøte til frivillige og publikum.
- Operaens virksomhet forurensar ikke det ytre miljø.

3. Aktivitet i 2022

Aktiviteten er gruppert slik: 1) **Egne** produksjoner 2) **Egne** produksjoner/arrangement i samarbeid med andre 3) Aktiviteter der vi er produsent eller teknisk arrangør, men andre har det kunstneriske eierskapet 4) Andre samarbeidsprosjekter av ulik art. Totalt har vi hatt **3.831** publikummer på alle fysiske arrangement i 2022, det er en økning på 19 % fra i fjor. Legger vi til 2.466 på gjestespill i Sverige, fordelt på 3 forestillinger i desember og 2 i januar 2023, blir det 6.297! Digitale publikummere er vanskeligere å definere, men visninger på forhåndstale La Bohème er ca. 880 i Norge og 400 i Sverige.

Den frivillige innsatsen er absolutt størst på egne produksjoner (pkt. 1 og 2), men flere fra ROP (RingsakerOperaen Produksjon) og ROV (RingsakerOperaens Venner) har deltatt på andre aktiviteter. Det kan være med rigging, kjøring, rekvisitter, lys, kaffesalg, billettsalg mv. Dette gjør det mulig å gjennomføre slike prosjekter i tillegg til rene egenproduksjoner. Den samlede innsatsen av frivillige i 2022 var på 11.016,5 timer, tilsvarende 7 årsverk i turnus. Omtrent 19% er utført av barn og unge, og da hovedsakelig i Ringsaker OperaSkole-ROS.

3.1. Egenproduksjoner

3.1.1. La Bohème (8.- 20. november 9 forestillinger, Teatersalen)

Fra torgscenen i La Bohème.

For første gang i vår 45-årige historie har vi satt opp en fullscenisk La Bohème (Puccini). Vi gjorde en forenklet turnèversjon under 30-års jubileet i 2009. Vi er svært stolte over at dette ble vår egen variant, vårt Bohemia. På et vis en klassisk tolkning, men frisket opp med inspirasjon fra de nordiske bohemen: Fra Kristiania bohemen, Klarabohemerna, Skagenmalerne og til «den nye vin» i år tid. Språket ble også tilpasset denne nordiske profilen, bl.a. med en svensk Rudolfo. Som alltid hadde vi noen lokale referanser, som. f.eks at Tamburmajoren ble gjort av Harry Finsrud som i en årrekke har gått fremst i 17.mai-toget i Brumunddal. Etter oppsetningen i Brumunddal ble forestillingen bearbeidet og gjort semiscenisk på SPIRA kulturhus i Jönköping

med samme cast, med unntak av Parpignol. Samarbeidet var initiert av produksjonens dirigent, Marit Strindlund, som også er kunstnerisk leder for det musikalske på SPIRA. RingsakerOperaen har hatt god kontakt med Marit siden hun dirigerte Perlefiskerne i 2018, og hun har i en periode hatt sete i vårt kunstneriske råd. Samarbeidet med SPIRA omfattet også felles orkesterreduksjon av Anders Högstedt, som også gjorde reduksjonen av Perlefiskerne i 2018. Årets orkester var på 25 musikere med Eleanor Corr som konsertmester. I tillegg til Marit som dirigent, bestod produksjonsteamet av: Regissør/koreograf - Marit Grytnes Dullaert, scenograf - Plamena Dicheva, kostymedesigner/tilskjærer og noe søm - Anne Gotaas, lysdesigner - Eirik Brenne Torsethaugen, maskør - Maren Togstad, sminkør/maskørassistent - Tatiana Thordarson, Fridtjof Brevig – ekstrahjelp på søm, inspisient/regiassistent - Sofia Berg, repetitør - Dorina Komani, kormester voksenkor - Liv Astrid Dahl, sangpedagog voksenkor - Magnhild Korsvik, kormester barnekor - Tone Østli. Tobias Oisinger som til daglig er scenemester ved DNOB, ble også i år hyret inn som konsulent på HMS/scenesikkerhet. Som vanlig ble det sunget på norsk, vi brukte Maija Skilles versjon som opprinnelig er skrevet for Bjørvika avd. nord på Ytterøya.

Solister: Mimi - Sassaya Chavalit, Rodolfo - Jesper Säll, Marcello - Aleksander Nohr, Musetta - Gunda-Marie Bruce, Schaunard - Jørgen Backer, Colline - Trond Gudevold, Benoît/ Alcindoro/vakt - Gunnar Andor Nieland, Parpignol - Ole Andreas Silseth.

Statister: Harry Finsrud med lang fartstid først i 17. maitoget i Brumunddal var selvskreven som Tamburmajor. Det viste seg vanskelig å rekruttere tre trommeslagere til opptoget i 2. akt, men med Jorunn Rusten som ekte trommelager og Einar A. Lilleengen som statist kom vi i mål.

I samarbeid med Ringsaker kulturskole deltok tre dansere som alternerte på to danseroller i følget til Parpignol: Mira Grey, Neva Dokmanovic og Henny Lerum Stensli.

ROK var som alltid sentral i oppsetningen. Våre 21 sangere med forsterkning av Silseth og Nieland gjorde en imponerende jobb med vanskelig og fragmentert musikk. I tillegg syntes mange det var utfordrende med stive/tette kostymer på borgerskapet og varme kostymer på selgerne.

ROS deltok med sine 10 elever. De fleste var barn av borgerskapet, og blant dem hadde Othilia Engdal en solostrofe. Jenný Lára Johannesdottir var «lille Parpignol» og Ingrid Høvik Bjørkås kelner.

ROP hadde nok å gjøre med fullproduksjon der alt skal på plass på ett år. På systua måtte vi få inn forsterkninger, da det viste seg at framdrift og oversikt ikke var som forventet da regiperioden startet. Alt løste seg, og resultatet ble bra i alle gruppene.

Foajeen pyntet av dekorgruppa, og blomster fra ordfører

ROV har blitt et veldrevet publikumsapparat, og vi har hevet kvaliteten på produktene i baren. På kjøkkensida ble det mer problematisk i år, da det ble for mange som hadde enkelt vakter og opplæring av nye måtte foregå helt fram til siste helg.

Vi har et trofast publikum, men også en del nye. Og det er med glede og lettelse at vi ikke fikk nedgang i publikum etter pandemien, slik mange andre kulturarrangører har erfart. Belegget ble 90 % totalt og til sammen 2.642 publikummere fordelt på 9 forestillinger (pluss ca. 105 på generalprøven). Totalt på forestillinger i Brumunddal og Jönköping var det 5.108 publikummere.

Vi hadde digital forhåndsomtale med Trond Gudevold i Collin-karakter. Omtalen ble også brukt i Sverige med svensk teksting. Lise Holland og operasjef Kari E. Bekken holdt forhåndstaler for flere grupper, enten i bussen eller på spisesteder. Anslagsvis har 240 fått forhåndstalen direkte. Furnes ungdomsskole fikk omvisning og informasjon om oppsetning og bruk av Teatersalen under vår prøvetid. Dette som en del av deres forberedelse til å sette opp egen forestilling. I alt var c. 120 elever og 15 lærere innom fordelt på 8 grupper over 4 dager.

Ordfører Anita Ihle Steen holdt for siste og 14 gang en flott mottagelse på biblioteket i anledning premieren. Vi tror denne tradisjon som ble startet av forrige ordfører også vil fortsette med neste. Det musikalske innslaget var ved harpist Julie Rokseth og broren Andreas på bandoneon. De gjorde samme lykke som i 2018. Lier gård stod for serveringen. Blant de 77 registrerte gjestene på mottagelsen var det representanter fra fylke, kommune, samarbeidspartnere, Opera Norge-nettverket og regionalt kulturliv. Dessverre meldte kulturministeren forfall. Men operasjef ved DNOB Randi Stene stilte sporty opp både på TV-intervju rett før dørene til salen gikk opp og holdt deretter en varm åpningshilsen fra scenekanten.

3.1.2. ROS- Jeg kan være Alice (30. april- 1. mai, 3 forestillinger, Disen)

I Ringsaker Operaskoles miniopera «Jeg kan være Alice» forteller operaskolen sin egen historie om Alice og hennes reise til eventyrland. Forestillingen byr på både kjente og ukjente karakterer og historier fra den klassiske barneboka – med helt ny musikk av Halvard Bjørkås. Han har skrevet en helstøpt forestilling med variert og spennende musikk, med alle operasjangerens elementer; arier, resitativer, duetter, ensembler og ikke minst sluttkor!

Teaterinstruktør Linn Terese Bern har vært med på å utvikle manuset og, sammen med sangpedagog

Anna Gunnarsson, ledet ROS i dette prosjektet. Elevene har også bidratt med ideer og elementer til musikken.

De 15 elevene dekket følgende roller: Alice - Ingeborg Holm-Gjerde, Dronningen - Kristine Høivik Bjørkås, Hattemaker - Anna Sofie Russel Andersen, Dorothea/Kortstokkhær -Arja Glorud Hylland, Tvilling/Mari - Hildur Rósa Jóhannesdóttir, Tvilling/Kari - Oline Dalby Moe, Kålormen/Helene/Kortstokkhæren - Ingeborg Joswig, Kålormen/Marte/Kortstokkhæren - Ingeborg Utheim Iversen, Katten/Lærer/Kortstokkhæren - Johanna Joswig, Ingrid Høivik Bjørkås, Maja Solum og Hermine Kleppe, Kaninen - Synne Jægersborg, Lærer - Nina Marie Lilleengen (student, tidligere ROS-elev og instruktør).

Elevene fikk skinne med et svært godt orkester i ryggen, alle i matchende kostyme. Pianist Dorina Komani er operaens faste repetitør. Siri Snorheim på cello er også hyppig brukt, mens Alf Kippersund Nordseth på perkusjon spiller med RO for første gang. Komponist Bjørkås (bildet) var selv kapellmester, for anledningen på synthesizer. Scenograf og kostymedesigner Plamena Dicheva hadde ansvar for det visuelle. Birgitte Sæther gruppeleder sminke hadde med seg praksiselev Stina Elisabeth Halvorsen fra Gjøvik vgs. og ROS-foreldrene Anne Beate Andersen og Ellen Karin Hennie. Lysgruppa ved Eystein Linnerud og Thor Blystad sørget for lys. Elevene brukte mygger og Dragsten lyd ble leid inn som teknikere. Det ble tatt foto og dokumentasjonsfilm av Markus Søgård, og Isak Engstad fikk erfaring med å ta scenefoto. På tre forestillinger var det 191 publikummere, hvorav 48 barn/unge.

3.1.3. Musikalsk jordomseiling – Sassaya Chavalit (24. februar, Aulaen)

Som del av språkpraksisavtale som ble inngått i 2021 skulle Sassaya ha en solokonsert. Den ble gjort med Torgeir Koppang som akkompagnatør. Sassaya fortalte sin musikalske historie fra tenårene til i dag, og hvordan musikken har ført henne via Østerrike til Norge. Hun ledet selv konserten på et tydelig og godt norsk, og mange av de 53 tilhørerne i salen ble rørt og imponert av både musikk og historie. En som med rette kunne være ekstra stolt er Lise Holland, som har jobbet som Sassaya norsklærer med nettundervisning siden Sassaya bosatte seg i Målselv.

3.2. Egne produksjoner/arrangement i samarbeid med andre

3.2.1. Lunsj og musikk på Ringsaker bibliotek (17.februar)

Ringsaker bibliotek holder «Lunsj og musikk» siste torsdag i måneden. Som vanlig presenterer RO sitt årsprogram på en av de første datoene. Operasjef Kari Bekken hadde denne gang med seg sopranene Marthe Werring Holmern og Maren Myrvold, som gjorde et nummer ut av at økonomien tilsa kutt i program og derfor måtte stille uten pianist. De 45 tilhørerne, mange av dem svært trofaste både til biblioteket og RO, klappet både til sangerne og operasjefens planer om å flytte verksted og lager til Parketten. Dagens slagord ble NÅR vi kommer til Parketten.

3.2.2. Petite messe solennelle (K. Flagstad Festival 18. juni)

På det fjerde forsøket fikk vi endelig gjennomført Rossinis vakre messe i den stil den opprinnelig var framført: piano, harmonium, solister og kor. Omstendighetene var dessverre noe krevende. Til tross for satsing fra KFF med stor utescene kom ikke verket til sin rett. Det var vind, regn og svært lite publikum. Vi har ikke fått oppgitt eksakt antall, men anslår selv at det var et tjuetalls. Lærdommen er at slike verk egner seg absolutt best i trygge og akustisk gode lokaler. Koret med dirigent Liv Astrid Dahl og øvrige medvirkende gjorde en formidabel innsats. Ikke minst pianisten Lina Braaten som satt ekstra utsatt til og hutret seg gjennom på et el-flygel. Anders Hovind beskyttet sitt harmonium så godt han kunne, og sangerne leverte imponerende godt: sopran - Nora Oleanne Sårheim, Mezzo – Astrid Norstad, tenor – Simen H. Bredesen, bass – Eirik R. Egeberg-Jensen. Alle var takknemlig for at KFF spanderte varm mat i barfrøstua etter konserten.

3.2.3. Terje Vigen, Fiskerhytta (14. august)

Vi satser på årlig samarbeid på Fagervik kaffe, Fiskerhytta på Jessnes sammen med driver Peter Dalbakk. I år gjorde vi en scenisk framføring av Ibsens episke dikt om Terje Vigen. Han som trosset hungersnød og handelsblokade for å skaffe korn til familien. Kampen for å overleve, sorg, sinne, hevne og tilgivelse. Forestillingen ble første gang framført under KFF i 2021. Odd Grundt gjør en gripende Terje i Harald Valgårdas regi og med scenografi/kostyme av Plamena Dicheva. Det hele akkompagnert og musikalsk kommentert av Markus Kvits. Været var strålende og badegjestene mange, så vi skrinla ideen om å sjøsette en båt som Terje skulle komme roende i. Det var fortsatt mange gjester i nærheten under forestillingen, så antallet tilhørere er ukjent. Men på kaffeområdet var det 37 publikummere. Solhatter og parasoller kom godt med både for medvirkende og tilhørere.

3.2.4. Frivillighetsdagen, Brumunddal sentrum (3. september)

Kommunen arrangerte frivillighetsdag 3. september, der en mengde lag og foreninger benyttet anledningen til å vise hva de driver med samt å verve nye medlemmer. Så også RO. Tre av fire ansatte var på jobb, og flere frivillige var med deler av dagen. Ute mellom Turistkontoret og elgen hadde vi hengt opp bilder fra ROP-grupper i arbeid og rigget diverse utsyr for å vise hva vi driver med. Bl.a. var det diverse rekvisitter og en selfievegg slik at de kunne legge ut bilder på SOME og være med i trekning av billetter til La Bohème. Det var også mulighet for å dekorere/pynte et kostyme på en byste. Mange unger synes dette var gøy. Inne hadde lysgruppa rigget noe utstyr slik at det var mulig å gjøre simulering i dataprogram. Dessverre viste det seg at det var vanskeligere å få folk til å gå inn. Alt i alt var det likevel en vellykket dag, og vi fikk flere nye navn, og noen av disse er fortsatt er med.

RO stand på frivillighetsdagen

3.2.5. DKSS, Julie og Andreas Rokseth (31/10-15/11 Ringsaker)

Julie spiller harpe i orkesteret i La Bohème, og sammen med broren Andreas på bandoneon har de turnert i mange land og spilt inn plater. Mye latinamerikansk, men også en del egenprodusert.

Mens de var her, hadde de turne for den kulturelle spaserstokken (DKSS) både i Hamar og Ringsaker. I Ringsaker var turneen i samarbeid med RO. I løpet av 2 uker gjorde de for oss 13 konserter fordelt på 11 steder med til sammen ca. 330 publikummere. Fordelt slik:

Mandag 31. okt.: Brumunddal sykehjem, skjermet avd. kl. 11.00 og kantina kl. 12.00

Tirsdag 1. nov.: Moelv sykehjem, skjermet avd. kl. 11.00 og fellesstua kl. 12.00

Torsdag 3. nov.: Furnes bo kl. 10.30 og Brøttum sykehjem kl. 12.15

Mandag 7. nov.: Moelv sykehjem, dagsenteret kl. 12.00, F-blokka på Tømmerli kl. 14.00 og Moelv bo kl. 16.00.

Torsdag 10. nov.: Veldre omsorgsbolig kl. 10.45 og Tømmerli sykehjem kl. 12.15

Tirsdag 15. nov.: Nes sykehjem kl. 11.00 og Sundheimen kl. 12.15

3.2.6. Julelunsjkonsert Gjøvik trio og Anna S. Otervik (6. -7. desember)

I samarbeid med biblioteket på Gjøvik stod RO for to konsert med Gjøvik trio og «vår egen» Anna S. Otervik. 6. desember på Ringsaker bibliotek og 7. desember på Gjøvik. Trioen består av Mira Hsinbei Sagmo på piano og Marieke Bettman på fiolin. Cellisten var dessverre syk, med Anna ble det likevel en trio. Det var anslagsvis 60 og 100 tilhørere på bibliotekene i Ringsaker og Gjøvik.

3.2.7. Diverse

- RingsakerOperaen bidrog også i år på Matlystfestivalen (22.10). Trond Gudevold og Dorina Komani sørget for musikalsk innslag for middagsgjester på italiensk aften på Matfatet.
- 22. mai gjennomførte vi prøvesang til Flaggermusen. Dirigent og kunstnerisk rådgiver Torodd Wigum, regissør Arne Fagerholt, operasjef Kari Bekken og repetitør Dorina Komani var jury. Fagerholt måtte senere på året trekke seg pga ny fast jobb uten permisjonsmuligheter. Det var ca. 60 stykker som ønsket å komme, vi inviterte litt over halvparten. Det var åpent for publikum, og flere fikk en fin «konsert dag». Noen av sangeren valgte å høre på hverandre fra salen. Det hele skapte en god atmosfære.

3.2.8. Operanettverk Innlandet

RO startet med støtte fra Innlandet fylkeskommune et operanettverk for Innlandet i 2020. Etter en seig start under pandemien med uforutsigbare planleggingsforhold og få påmeldte, tok interessen seg opp i 2022. Nå var imidlertid problemet å finne tidspunkt som passet, det virket som mange i bransjen slet med «gjenopptagelseskollisjoner». Vi hadde planlagt et nettmøte med Musikk Innlandet med mange påmeldte, men pga sykdom måtte møtet utsettes og ble gjennomført på et senere tidspunkt. Det var også planlagt en samling med nytilsatt redaktør i Østlendingen og tidligere NRK-reporter, Tom Håkenstad. Der var det stor interesse, men det var få som hadde anledning. Møtet måtte derfor utsettes. Det ble gjennomført en samling i Valdres 2.-4. april der vi bl.a. fikk orientering av Mona Kleven. Få, men engasjerte deltagere fra Opera di Setra, Opera Røykenviken, Opera Lillehammer og RO.

Nettverket fikk ekstra midler til en motivasjonsdag for frivillige. Det ble arrangert på Røhnesalen for Festspillene i Elverum (FiE), K.F. Festival og RO med 10 plasser til hver. Det var en betingelse at daglig leder også skulle stille. De to andre organisasjonene fikk ikke fylt opp sine

plasser og RO vervet noen ekstra deltagere. Regionleder i Trygg trafikk Marianne Mittet Solbrå snakket om frivillighet og engasjement, Sigurd Hole spilte vakker musikk og sa litt om hvordan det er for en utøver å møte trivelige frivillige hos arrangøren. Erik Larsen snakket om tema for frivillige: vertskapsrollen, motivasjon og rekruttering. Så ble det delt i gruppediskusjoner, og under vegs ble det servert suppe.

3.2.9. *Praktikanter*

Vi fortsatte å ta imot/invitere ulike typer praktikanter i 2022.

- Sassaya Chavalit fortsatte å finpusse sin norsk med hjelp av Lise Holland. Noe som gav tydelige resultater på La Bohème. At Opera Trøndelag i fjor castet henne til sin Mdma. Butterfly-oppsetning i 2023 viser også hvor gode språkresultater hun har oppnådd.
- Vi ble kontaktet av Gjøvik vgs. om en elev på frisør vg1 som vurderte å gå i retning parykkmaker. Hun fikk derfor praksis hos oss i ROS-oppsetningen for å se om denne type arbeidsmiljø og oppgaver var noe for henne (se 3.1.2)
- Via Bragd har vi hatt en ungdom for ut prøving med tanke på yrkesvalg og utfordringer knyttet til flere diagnoser. Resultatet var at det ikke skulle bli et yrkesvalg, men en hobby, og vi har fått en meget dyktig frivillig.
- Vi har tidligere hatt kontakt med kriminalomsorgen med lenkesoning, og ble nå kontaktet som mulig sted for fritidsaktivitet under ettervern. Vi ble raskt enige om at kandidaten kan være vanlig frivillig hos oss. Selv om det ikke er noe formelt opplegg rundt denne personen, setter vi pris på at vi blir vurdert som et bra sted å være.
- Etter å ha presentert oss for voksenopplæringscenteret i kommunen har vi fått flere henvendelser. Tetiana fra Ukraina kunne svært lite norsk, ble med i koret hvor hun fikk mye hjelp og støtte av korleder Turid N. Larsstuen. Inklusive skyss til øvelser. Vi fikk tilrettelagt noe av oppgavene på norskundervisningen på voksenopplæringen, slik at hun hadde kapasitet til å være med i koret på La Bohème. Hun jobbet svært hardt og klarte å delta på i koret med alt det medfører av språk, informasjon osv. i tillegg til selve sangoppgaven.
- På initiativ fra Julianna Bykova som er koordinere i Innlandet på Norsk Musikkråd sine midler til kulturutveksling mellom norske og ukrainere, hadde vi 25 ukrainske gjester på siste forestilling. Julianne spiller også i orkesteret. Hun tok med seg Tatiana fra koret og orienterte gruppen om frivillighetsarbeid i Norge samt handlingen i La Bohème.

Det er tydelig at vi har fått et renommé for å være åpen for alle typer praksis/tilretteleggelse. På slutten av året har vi blitt kontaktet av flere direkte eller gjennom offentlige tjenester eller andre. Vi regner derfor med at det blir en fin rekruttering også i 2023.

3.2.10. *Øvrige samarbeidspartnere, representasjon*

Vi hadde svært godt samarbeid med Hamar Katedralskole sømlinja. De fikk ansvaret for kostymene til ROS-elevene som var barn av borgerskapet. Elever på vg3 fikk ansvar for å administrere vg1 elevene.

Kari Bekken ble i 2022 styreleder i Opera Norge og sitter fortsatt i styret til Opera di Setra. RO deltar vanligvis på flere møter og premierer i løpet av et år. I 2022 ble det tur til Opera Trøndelag i april (Bør Børson), Opera di Setra i juli (Sound of Music), Oscarsborg i august (Otello) og Nordfjordeid i oktober (La Traviata) i tillegg til en rekke turer til Bjørvika. For første gang har

OperaNorge hos Opera Nordfjord

RO hatt en utsending til Bayreuth i anledning rekordmange norske utøvere. Operasjefen har også vært på rekognosering hos kollegaer i Sverige; Opera på Skäret og Beretterladan i Sunne. Operaskole-nettverket som RO var med å starte tidligere, går litt sakte fordi alle operaselskapene er travle. Barn/Ungdom er nå satt som satsingsområde i Opera Norge.

Regionalt kulturliv har hatt mange arrangement. Operasjefen mener det er viktig å delta på og støtte opp om andres aktiviteter, men det er umulig å delta på alle. For 2022 er det spesielt et arrangement som bør nevnes: sommerkonsert på Mo gård 19/6, der Roger Andreassen ble overrasket med Kongens fortjenstmedalje. Har er en stor inspirator, musiker og oppslagsverk for veldig mange, og har vært en støtte for RO i mange år!

Samarbeid med Opera di Setra er viktig. De og RO er de eneste i Innlandet som lager fullscenisk opera. Når de bruker Plamena som scenograf er det lett å stille ledige ressurser hos oss til rådighet for dem.

RO er medlem av Brumunddal Sentrumsforening (handelsstandsforeningen), Visit Innlandet og Visit Sjusjøen. Vi har god dialog med lokale og regionale aktører som Ringsaker bibliotek, Ringsaker kommune, Anno Museum /Kirsten Flagstad Museum, Hamar Teater, Teater Innlandet, Anno Museum, ensemblet Traktor, Mjøsmusikk og nyMusikk Innlandet. Vi ser stadig etter muligheter for mer samarbeid. I 2022 vil vi spesielt nevne samtaler med framtidige naboer på Parketten. Alle parter gleder seg, og vi ser store muligheter til samarbeid, kanskje spesielt med AO-senteret! Vi inviterer ofte enkeltpersoner og representanter for lag og foreninger til kaffedialog for å utvide nettverk og samarbeid. RingsakerOperaen har en vesentlig del av sine ressurser fra det offentlige, og har derfor et ansvar for å forvalte dette til det beste for kulturlivet i regionen.

Innlandet fylkeskommune er en viktig støttespiller både økonomisk og faglig, og dialogen er svært god. Ringsaker kommune er også en viktig økonomisk bidragsyter og samarbeidspartner. Vi har alltid hatt godt samarbeid med tilsynsvakter og renholdere og oppfatter at det er til praktisk nytte for begge parter. Renhold på brenneriet kjøpes av kommunens renholdsavdeling og er til god nytte. Også i 2022 fikk vi god hjelp av parkavdelingen til forsvarlig flytting av store sceneelement. De bidro også ekstra med pynting av foajeen.

Også i år har vi nytt godt av «sjauegjengen» i Rotary til nedrigg og transport av arvemøbler fra Sparebank1 i Brumunddal til Parketten.

4. Rekruttering og kompetanseheving

Rekruttering er et kontinuerlig arbeide, og i noen tilfeller handler det snarere om å hindre frafall. Det er også en problemstilling om man skal justere aktiviteten/innhold/metode for å få flere folk, uten at man samtidig fjerner seg fra formålet eller vedtatt strategi, f.eks. i valg av repertoar.

4.1. ROS- Ringsaker OperaSkole

Vi har mistet noen elever også i dette høst semesteret, men vi har også noen nye som ønsker å starte. Vi har fått noen midler fra Innlandet Musikkråd for å teste ut og lage en verktøykasse for rekruttering. På slutten av året var administrasjonskapasiteten for lav til å ta tak i dette prosjektet, så det er derfor forskjøvet til 2023. Vi fortsetter å bruke mye ressurser på operaskolen til tross for at vi ikke har fått økte bevilgninger.

4.2. Rekruttering frivillige

Vi har noen nye i de fleste ROP-gruppene, spesielt gledelig er det med 3 nye i lysgruppa, hvorav ei ung jente som ble «hekta» på La Bohème. ROV har også fått noen nye. Selv om vi ønsker å ta imot alle, ser vi at noen av oppgavene på kjøkken/bar krever en viss oversikt og fart. Ikke alle har helse til det.

4.3. Kompetanseheving for de frivillige og ansatte

Vi har ikke gjennomført noen spesielle kurs, men det å jobbe med profesjonelle designere gjør at man stadig lærer noe. F.eks. utprøving av ulike teknikker i produksjonsgruppene. En gruppe fra systua var på Vibskov-utstillingen på Lillehammer Kunstmuseum.

Leder på systua har vært på patineringskurs. Administrasjonen har vært på befaring på verksteder/lager ved DNOB og Teater Innlandet som forarbeid til innredning av Parketten. Alle ansatte deltok også 1 eller 2 dager på fylkeskulturkonferansen på Lillehammer, og vurderte det som lærerikt og inspirerende.

5. Medieomtale og annen PR

Til tross for relativt få publikumsaktiviteter har vi fått godt med omtale i år. Det meste gjelder hovedforestillingen, der vi også fikk innslag på NRK Innlandet -TV. Men planer og gjennomslag for Parketten har også medført en del oppslag. Vi har også fått oppmerksomhet i nasjonale kanaler. Som følge av Bayreuth-turen der operasjef og styremedlem kom i kontakt med Per Sundnes, har RingsakerOperaen flere ganger vært tema på Klassisk Vorspiel. Vår La Bohème ble vurdert av flere faglige anmeldere og ble som en av tre produksjoner gjenstand for diskusjon i en lengre podkast om operaoppsetninger. I fjorårets rapport beskrev vi behovet for å styrke oss på SOME. Det gjelder fortsatt. I den nye kontorlederstillingen skulle dette vektlegges, nå må rekrutteringen legges midlertidig til side. Digital forhåndsomtale av hovedforestillingen (8 min) som ligger på YouTube har seertall på ca. 880, og i Sverige oppgir de ca. 400. Filmen er lagd av Hans Haug, Visit Innlandet. Vi har hatt noe aktivitet på Instagramkonto, men også det stoppet litt opp ifbm skifte av kontorleder. Vi har godt samarbeid med fylkeskommunens UngINN. Også i 2022 har RO/ROS hatt «takeover» av deres Instagramkonto, og de har lagd promotering for RO. Kostymeutstillingen på Wood har skiftet et par ganger i løpet av året, med ordførerens kjole som siste tema.

Under hovedforestillingen var sentrum som vanlig pyntet med operabanner i gatene og banner på Teatersalen.

Harald Hellum er standhaftig i jobb med å gjennomgå arkiver i arbeidet med å skrive 50-års historien vår. Det

er planlagt bokutgivelse i 2029. I det videre arbeidet sikrer og systematiserer han bilder og avisutklipp. Bilder vil bli skannet av Anno Museum Domkirkeodden og bli søkbare i deres digitale fotoarkiv.

6. Økonomi

RingsakerOperaen mottar faste tilskudd fra Ringsaker kommune, Innlandet fylkeskommune (IFK) og Kulturdepartementet (KD). I 2022 var det til sammen 6.771 TNOK. I tillegg kom ekstra koronamidler på 200 TNOK fra KD, 100 TNOK i nettverksstøtte fra IFK samt full momskompensasjon (665 TNOK) som ble innført i 2021.

Årsresultatet ble - 431 TNOK, dvs. 63 TNOK dårligere enn budsjett. Inntektene var 144 TNOK mer enn budsjettet, til tross for at noe nettverksmidler (260 TNOK) er overført til neste år. Positivt avvik skyldes i hovedsak momskompensasjon og at en del ekstra kostnader til SPIRA er fakturert og betalt gjennom oss.

Utgiftene var 207 TNOK mer enn budsjettet. Det skyldes pris på strøm (87 TNOK) og materiell samt tilleggskostnader på honorar og markedsføring (150 TNOK). Noe av avviket skyldes at vi måtte sette inn ekstra hjelp på systua, i hovedsak honorar.

Formålskapitalen ved årsskiftet ble 451.000 kr. Det er under kravet til sikkerhet, men styret har gjort en ny vurdering. Gitt situasjonen vi er i og at vi står foran en kritisk periode med flytting, er det akseptabelt at vi går under 500 NOK. Det er til denne type situasjon vi har reserver. De kan brukes, men må brukes med forsiktighet og den langsiktige planen er å øke formålskapitlene igjen. Denne risikoen er diskutert med revisor, og styret må vurdere å endre vedtektene.

Denne situasjonen er varslet i flere år og beskrevet i fjorårets rapport. Vi har nå brukt så mye av ressursene våre på å holde aktivitet høyere enn vi er finansiert til, at vi har en usikker økonomi. Vi har satset reservekapitalen på å vise hva vi kan få til. Nå har vi ikke lengre mulighet til å budsjettere og drive med underskudd. Vi har håp om at satsingen på kultur som er beskrevet i Hurdalsplattformen også skal resultere i vesentlig økning i støtte til RO og operafeltet generelt. Vi er særdeles fornøyde med at vi fikk nok økning i offentlige midler til at vi kunne ta sjansen på å flytte. 2023 vil bli svært krevende, men vi satser på at Parketten blir et kraftsentrum som gir ekstra drive for oss og andre. Uten rause gavemidler fra Sparebankstiftelsene Dnb og Sparebanken hadde det ikke vært mulig å sørge for godt og trygt utstyr til lagre og verksteder. Vi håper og tror at RO i løpet av 2023 har forutsigbar og sterk nok økonomi til å drifte offensivt igjen.

I tillegg til offentlig støtte er det lokale og regionale sponsorer som bidrar vesentlig økonomisk til RingsakerOperaen. Sponsorene bidrar både med kontanter og tjenester. Vi har også gode avtaler med lokale leverandører av viktige varer og tjenester. Alt er kjærkomment og er med på å sikre en trygg økonomi for RingsakerOperaen. Men vi merker at sponsormarkedet er stadig tyngre. Vi har ikke mistet noen samarbeidspartnere, men de som snakker om å justere nivået sier ned, ikke opp. Dessverre! Uansett er vi svært takknemlig for de som synes det er viktig og riktig å holde på våre avtaler: Østlendingen/Ringsaker Blad, Sparebank1 Østlandet, Hamar Media, Møller Bil Hamar, GD og Lier Gård.

7. Sluttord fra styret

Endelig lettet pandemitåka som har ligget som et aktivitetshindrende teppe over aktivitetene i kulturbransjen de siste tre årene. Endelig kunne også RingsakerOperaen åpne dørene på vidt gap og ønske publikum velkommen til et mangfold av aktiviteter og arrangement – uten sprit ved inngang og utgang, uten munnbind og uten meters avstand mellom folk som ønsker å sitte tett. Årsberetningen viser – som vanlig - et imponerende stort mangfold av aktiviteter som utløser en imponerende innsats, både fra Operaens ansatte, fra alle som bruker fritid i koret, på systua, i snekkerverkstedet og til alle andre større og mindre oppgaver som må løses i en omfattende og stor produksjonskatalog. RingsakerOperaen er en stor smeltedigel der frivillige, amatører og et betydelig antall profesjonelle utøvere samhandler i en 14-dagersperiode for virkelig å tilby et stort og interessert publikum en festaften når hovedproduksjonen spilles på scenen i Teatersalen. I 2022 var La Bohème av Giacomo Puccini årets hovedforestilling. Strålende enkeltprestasjoner av solistene, morsomme og flotte innslag av både barn og voksne i koret, og en glitrende scenografi med finurlige rekvisitter og presis lyssetting. En helhetsopplevelse som fylte 9 saler. Det har vært knyttet stor spenning til hvordan pandemien har påvirket motivasjonen til å fortsette arbeidet i RingsakerOperaens venner. Frafallet av trofaste medarbeidere har heldigvis vært minimalt. Innslaget av nye krefter er også tilfredsstillende, men det er selvsagt en utfordring for operaen på lik linje med alle andre som bygger virksomheten på et stort innslag av frivillig deltakelse og innsats. Operaen jobber kontinuerlig med kompetanseheving og nyrekruttering, og det er imponerende å oppleve hvilken oppslutning og entusiasme organisasjonen møter i regionens befolkning.

Styret og administrasjonen har i 2022 arbeidet intenst med å få på plass en løsning som gjør at verkstedene, systua, administrasjon og store deler av lageret kan flytte fra en spredt tilværelse, til nye lokaler i Parketten. Det knyttet seg usikkerhet til om flyttingen lot seg gjøre helt fram til statsbudsjettet ble lagt fram i begynnelsen av oktober.

RingsakerOperaen var en av veldig få kulturaktører i Innlandet som fikk en påplussing av budsjettet – et tilstrekkelig tillegg til at styret endelig kunne vedta en flytting til Parketten i løpet av våren 2023.

Administrasjonen fortjener en ekstra takk for særdeles godt lobbyarbeid ved å få til budsjettøkningen i et år der regjeringen – gang på gang - har understreket behovet for innstramming.

Årsberetning RingsakerOperaen 2022

Styret uttrykker stor tilfredshet med at RingsakerOperaen i 2022 har kunnet ta tilbake normaliteten i virksomheten, og at publikum har vendt tilbake i tilsvarende antall som før pandemien. Dette viser at operagenren har et trofast publikum i regionen, og at operatilhengerne ikke legger entusiasmen og oppslutningen på hylla bare på grunn av en pandemi.

Brumunddal 15/2 -2023

Terje Gloppen/sign.
styreleder

Kjell Michaelsen/sign.
nestleder (ROV)

Kari Eikli/sign.
styremedlem

Siri Lindstad/sign.
styremedlem

Halvard Opem/sign.
styremedlem (HSO)

Torild Hageberg/sign.
styremedlem (ROP)

Kjell Michaelsen/sign.
styremedlem (ROV)

Turid N. Larsstuen/sign.
styremedlem (ROK)

Kari E. Bekken/sign.
Operasjef

